

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201687
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420201687.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobkyne A. zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 600 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný uhradiť žalobkyni sumu 400 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobkyni vo vzťahu k žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podala dňa 23. 09. 2020 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadala o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 600 eur.

2. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3Csp/79/2018 bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa, pričom podanou žalobou sa domáhala určenia, že žalovaný v 1. rade PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300058949 z 29. 05. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaný v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

Okresný súd Kežmarok podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu rozsudkom zo dňa 16. 04. 2019, ktorým žalovanému v 1.rade uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300058949 z 29. 05. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaný v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Žalovanému v 1. rade uložil povinnosť plnej výške - vo výške 100 %. O trovách konania bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom tunajšieho súdu po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18. 07. 2019. Poukázal na odôvodnenie citovaného rozsudku, podľa ktorého žalobkyňa chcela so žalovaným v 1.rade uzatvoriť úverovú zmluvu, no žalovaný v 1. rade jej predložil listiny s tým, že ak chce aby jej úver bol poskytnutý, je potrebné predložené listiny podpísať. Predložené listiny žalobkyňa podpísala v presvedčení, že uzatvorila Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300058949, no až následne od svojho zamestnávateľa zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy sa dozvedela, že podpísala aj Dohodu. Táto Dohoda umožňuje žalovanému v 1. rade, aby od žalobkyne vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Žalobkyňa v žalobe ďalej uvádzala, že jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotná dohoda o zrážkach zo mzdy je typický formulár,

z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej ako aj formálnej stránke, navyiac pripomína, že nemohla túto dohodu odmietnuť, pretože by nedostala úver. Ďalej v odôvodnení ešte súd 1.inštancie uviedol, že podľa súdu bola Dohoda o zrážkach zo mzdy vo vzťahu ku žalobkyni vynútená a preto ju možno považovať za neplatnú, poukázal na ust. § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka. V bode 12. odôvodnenia rozsudku súd uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a nie je možné podľa nej konať.

3. Na základe výsledkov konania vedeného pod sp. zn. 3Csp/79/2018 žalobkyňa podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z. z. uplatnila právo na primerané finančné zadostučinenie a to od žalovaného, ktorý za porušenie práva zodpovedá. Žalobkyňa si uplatnila satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv, pretože svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Poukázala na to, že primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Žalovaný na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300058949 zo dňa 29. 05. 2013 mal žalobkyni poskytnúť úver vo výške 1 500 eur, avšak v skutočnosti bol žalobkyni poskytnutý len úver vo výške 1 284,25 eur, keďže žalovaný zo sumy úveru odrátať sumu 215,75 eur, ktorý predstavoval poplatok za odklad splátok. Listom zo dňa 01. 08. 2018 požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy v celkovej výške 583,50 eur. Keďže v tom čase žalobkyňa na predmetný úver zaplatila sumu 3 346,69 eur, žalovaný už nemal žiaden nárok na zrážky zo mzdy, nakoľko mala za to, že úver je bez poplatkov a bez úrokov. Nakoľko je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie jej práva na súde, došlo k splneniu hypotézy v zmysle vyššie citovanej právnej normy, požadovala primerané finančné zadostučinenia vo výške 600, eur. Čo sa týka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, táto bola definovaná v rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 3Csp/79/2018, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadostučinenie. Tento rozsah nie je možné v tomto konaní rozširovať ani zužovať.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva a žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 3Csp/79/2018, písomnými vyjadreniami žalovaného, písomným vyjadrením žalobkyne, výsluchom žalobkyne, výsluchom právneho zástupcu žalobkyne a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3Csp/79/2018 súd zistil, že na základe žaloby žalobkyne bolo vedené konanie voči žalovanému o zdržania sa použitia sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300058949 z 29. 05. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaný v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Rozsudkom č. k. 3Csp/79/2018 - 53 zo dňa 16. 04. 2019 bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že žalovaný v 1. rade je povinný uložiť povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300058949 z 29. 05. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaný v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Žalovanému v 1.rade uložil povinnosť plnej výške - vo výške 100 %. O trovách konania bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom tunajšieho súdu po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18. 07. 2019. vynútená a preto ju možno považovať za neplatnú, pričom poukázal na ust. § 37 a § 39 OZ. Preto súd rozhodol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a nie je možné podľa nej konať a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Nakoľko proti predmetnému rozsudku nebolo podané odvolanie, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 10. 2018.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 08. 12. 2020 uviedol, že žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok vyplývajúcich z § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., na ktoré sa odvoláva. Mal za to, že na základe žalobcom tvrdených skutočností, nie sú splnené podmienky vzniku nároku na finančné zadostučinenie. Ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia bol prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Z formulácie zákonného znenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje domáhanie sa ochrany svojho práva. Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy vznik nároku na finančné zadostučinenie. Posledná veta ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., nie je právnou normou samou o sebe, ale predstavuje súčasť určitého normatívneho celku. Len na jej základe nie je možné zakladať žiadny nárok, pretože podmienka - úspešné uplatnenie porušenia práva - musí

súvisieť s konkrétnym súdnym rozhodnutím o tom, že konkrétne právo spotrebiteľa bolo porušené. Také rozhodnutie vydané nebolo a žalobkyňou uvádzaný rozsudok nie je rozhodnutím o úspešnom uplatnení porušenia práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Mal za to, že predpoklad formulovaný zákone vyžaduje logicky rozhodnutie vo výroku súdu, v ktorom sa uvedená konštatuje. Žalobkyňa si ako spotrebiteľ neuplatňovala v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv alebo povinností. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 14Co/91/2012, podľa ktorého s poukazom na neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Ďalej uviedol, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu završenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický, naopak vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Namietal, že uplatnená požiadavka v podanej žalobe je nedôvodná a zo strany žalobkyne aj neodôvodnená. Mal za to, že v žalobe absentujú skutkové tvrdenia, preto je možné sa vyjadriť len k tomu, čo z podanej žaloby vyplýva. Zároveň dopĺňanie skutkových tvrdení žalobcu podľa § 296 CSP v spojení s § 291 ods. 3 CSP je pritom neprípustné. Keďže žaloba obsahuje nedostatky, ktoré neumožňujú vecne sa k jej obsahu vyjadriť, žiadal, aby súd žalobu zamietol.

8. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že spotrebiteľské právo je založené na myšlienke ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany pred obratnosťou obchodníkov. Ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., je ustanovenie s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Novelou zákona č. 250/2007 Z. z. účinnou od 10. 06. 2013, právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom alebo osobitnými predpismi. Zároveň sa zrušila požiadavka ujmy, aj čo i len možnosti privodenia ujmy, stačí len úspech spotrebiteľa, čo sa týka spotrebiteľského práva na súde. Zo zákona nevyplýva, aby spotrebiteľ dokazoval akúsi intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku spotrebiteľa, ako ho pociťoval a prežíval. Spotrebiteľ má podľa zákona tvrdiť a dokazovať len to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva a povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Čo sa týka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je v teraz súdnej veci definovaná rozsudkom vydaným v základnej veci, t.j. rozsudkom OS KK sp. zn. 3Csp/79/2018 zo dňa 16. 04. 2019 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku primeraného finančného zadosťučinenia a z ktorej je potrebné vychádzať, pričom rozsah nie je možné rozširovať ani zužovať. Poukázala na viaceré rozhodnutia, uznesenie KS v PO sp. zn. 7co/78/2017 zo dňa 30. 10. 2017, podľa ktorého pre ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. v znení skorších predpisov pre vznik tohto práva nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Podľa rozsudku KS v PO sp. zn. 20Co/192/2016 zo dňa 30. 11. 2017 v bode 8., jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie zákona alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takému porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

Zo skutočnosti, že výšku primeraného finančného zadosťučinenia určuje súd voľnou úvahou logicky vyplýva, že ani spotrebiteľ výšku primeraného finančného zadosťučinenia nedokazuje. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva a predovšetkým z tohto objektívneho kritéria by mal súd pri úvahe o výške primeraného finančného zadosťučinenia vychádzať. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, podľa ktorej súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie práve vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne obohatiť sa na úkor spotrebiteľa obohatiť, uplatnená (pozri rozsudok KS v PO zo dňa 07. 12. 2017, sp. zn. 3co/94,95/2017, rozsudok KS v PO zo dňa 07. 12. 2017, sp. zn. 3Co/101/2017, rozsudok KS v PO zo dňa 24. 04. 2017, sp. zn. 4co/78/2016, rozsudok KS v PO zo dňa 11. 10. 2018, sp. zn. 19Co/78/2018, rozsudok KS v PO zo dňa 18. 10. 2018, sp. zn. 25Co/77/2018). Preto žiadala, aby súd podanej žalobe vyhovel.

9. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že na podanej žalobe trvá. So žalovaným uzatvorila zmluvu o úvere, súčasťou ktorej bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Pri podpisovaní zmluvy však nemala vedomosť o tom, že súčasne podpisuje aj nejakú dohodu o zrážkach zo mzdy. Neskôr

začala mať problémy so splácaním, preto jej v práci začali zo mzdy zrážať splátky pre žalovaného. V tom čase bola tehotná, na rizikovom tehotenstve, čím sa jej znížil príjem a nevládala splácať poskytnutý úver. Vyzvali ju na okamžité splatenie dlhu a hneď ako sa vrátila do práce, začali jej strhávať zo mzdy okolo 80 eur. Nevedela uviesť ako dlho jej vykonávali zrážky zo mzdy. V čase splácania tohto úveru jej chýbali peniaze na nájom a zadlžila sa. Finančne jej vtedy pomáhal brat. Momentálne už nemá u brata dlh. Iný úver nemala, ani v súčasnej dobe nemá, avšak bez pomoci brata by sa musela opätovne zaúverovať. Ďalej uviedla, že na úvere zaplatila 3 346,69 eur, pričom reálne jej bolo poskytnuté iba 1 284,25 eur, nakoľko zo sumy 1 500 eur, ktorá bola dohodnutá ako suma úveru, suma 215,75 eur predstavovala poplatok za odklad splátok.

Po kontaktovaní s právnickou kanceláriou podala žalobu o vyslovenie neplatnosti zmluvnej podmienky o zrážke zo mzdy. Konanie sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 3Csp/79/2018, kde bolo rozhodnuté, že spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia je povinná zdržať sa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013.

V tomto konaní si uplatňuje 600 eur, pretože v ďalšej práci, nakoľko si medzitým prácu zmenila, opätovne žalovaný kontaktoval jej nového zamestnávateľa, aby jej začali vykonávať zrážky zo mzdy z dôvodu, že mala mať dlh vo výške 30 eur a k tomu následne kapitalizovali a vyčíslili úroky na sumu 600 eur. Na základe toho jej zamestnávateľ začal zrážať túto čiastku zo mzdy. Tá suma, ktorú celkovo zaplatila, zahŕňa všetky zrážky od oboch zamestnávateľov, ktoré doposiaľ spoločnosti PROFI CREDIT zaplatila. Jej osobne však spol. PROFI CREDIT doposiaľ žiaden návrh na vykonanie zrážok zo mzdy nezaslal, ani vyčíslenie, ako dospel k sume 600 eur. V súčasnej dobe je zamestnaná, zrážky zo mzdy sú pozastavené. Taktiež sa obrátila na predchádzajúceho zamestnávateľa, aby jej predložil doklady o splatení celej dlžnej sumy. V týchto dokladoch bolo, že nemá žiaden dlh, preto nevie, na základe čoho od nového zamestnávateľa opätovne žiadali 30 eur a čo predstavovala táto suma. Nie je samoživiteľkou, je vydatá, no doma mala problémy s manželom kvôli týmto zrážkami. Dokonca tento úver brala pre rodičov, lebo im chcela pomôcť. Peniaze nepoužila na vlastné účely. Aj preto jej potom pomáhal brat so splácaním.

10. Právny zástupca žalobkyne vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že čo sa týka výšky 600 eur, vychádzal z rozhodovacej praxe súdov, ktoré buď priznávajú za zrážky zo mzdy sumu 600 eur alebo priznávajú sumu, o ktorej sa chcel prostredníctvom týchto zrážok veriteľ na úkor spotrebiteľa obohatiť. V tomto prípade s jedná o sumu 583 eur a 50 centov, čo doložili aj súdu. Žalovaný sa na úkor žalobkyne prostredníctvom neplatných zrážok obohatil o sumu viac ako 1 690 eur. Táto suma je zakoncipovaná v bezdôvodnom obohatení, ktoré si žalobkyňa uplatňuje v inom konaní na tunajšom súde.

11. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná čo do základu, nie však čo do uplatnenej výšky.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 52 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahraďiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej Zákon) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29. 05. 2013, v znení platnom od 01. 11. 2012 do 09. 06. 2013, ktoré je pre rozhodnutie veci rozhodujúce; Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej kolektívne záujmy spotrebiteľov). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, platného v čase uzavretia zmluvy 29. 05. 2013, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách

15. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

16. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv

spotrebiteľa, teda práv nielen podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. 09. 2016). Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/118/2017 zo dňa 18. 04. 2018 bod 9 odôvodnenia, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20co/280/2016 zo dňa 30. 11. 2017 bod 10 odôvodnenia)

18. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd tiež poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. 06. 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

19. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

20. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3Csp/79/2018, sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému domohla určenia, žalovaný v 1. rade je povinný uložiť povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300058949 z 29. 05. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaný v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne a teda žalobkyňa si úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľ. V uvádzanom konaní bolo zistené, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere nebola poučená o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, nemala sa možnosť k nej vyjadriť ani ju odmietnuť. Dokonca nebola upozornená na to, že súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Zároveň táto dohoda bola priamou súčasťou tzv. formulárovej zmluvy, nebola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, žalobkyňa nemohla ovplyvniť jej obsah, ale zmluvu len ako celok mohol podpísať alebo ju odmietnuť. Súd zároveň v konaní konštatoval, že táto dohoda umožňuje žalovanému, aby od žalobkyne vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly (pozri rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 10Csp/187/2017 zo dňa 29. 06. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2018 zo dňa 13. 03. 2019 v spore žalobcu Jozef Kulha proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o.).

21. Súd 1. inštancie nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku o finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať aj na okolnosti konkrétneho prípadu. Je však zrejmé, že žalovaný predostrel žalobkyňu na podpis zmluvu o revolvingovom úvere, do ktorej zakomponoval aj spornú dohodu o zrážkach zo mzdy. Bez zásahu Okresného súdu Kežmarok v spomínanom konaní sp. zn. 3Csp/79/2018 by žalobkyňa bola naďalej vystavená postihom z nevýhodného záväzku. Musí byť preto nastolená aj určitá prevencia proti takýmto postupom vo vzťahu k porušiteľovi spotrebiteľských práv.

22. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

23. Na tomto mieste súd považuje za potrebné uviesť, že bol to práve žalovaný, ktorý nepostupoval s odbornou starostlivosťou a koncipoval obsah formulárovej zmluvy o revolvingovom úvere, pričom do nej zakomponoval neprijateľné podmienky. V takýchto prípadoch súd opakovane vo svojich rozhodnutiach skonštatoval, že „žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom spotrebiteľských

úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný ako odborná organizácia, nebankový subjekt, pri uzatváraní zmluvy koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností.“

24. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

25. Sporná však je výška primeraného finančného zadosťučinenia. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 11. 2017 č. k. 17Co/134/2017 - 71).

26. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. V dôsledku konania žalovaného žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Súd tiež je toho názoru, že konanie žalovaného je vo vzťahu ku žalobkyňi o to závažnejšie, že opakovane bolo judikované aj v iných súdnych konaniach, v ktorých či už na strane žalobcu alebo na strane žalovaného vystupoval žalovaný, že zmluvy o revolvingovom úvere uzatvárané žalovaným so svojimi zákazníkmi obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a v mnohých prípadoch nespĺňajú náležitosti v zmysle ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a v mnohých prípadoch samotná dohoda o zrážkach zo mzdy je typický formulár, teda formulárová zmluva, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť a ani meniť. Zároveň aj napriek tomu žalovaný len na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú súd posúdil ako neplatnú a zároveň aj bez súdneho rozhodnutia, požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne.

27. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa musí spĺňať požiadavku účinného, výchovného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Pri určovaní jej výšky je spravodlivé a logické, aby táto vychádzala z ujmy, ktorá spotrebiteľovi až do vydania bezdôvodného obohatenia bola spôsobená.

28. Súd priznal žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie, pretože mal za preukázané splnenie zákonných podmienok na jeho priznanie a to podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, avšak nie v o výške ako žiadal žalobca, ale vo výške 400 eur.

29. Predpokladom na jeho priznanie je úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitným predpisom zo strany spotrebiteľa na súde. Na vznik tohto práva sa nevyžaduje privedenie nejakej ujmy ale postačuje, že k takému porušeniu dôjde. Súd mal za preukázané, že

žalobkyňa bola v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3Csp/79/2018 úspešná, pretože súd v tomto konaní deklaroval porušenie práv spotrebiteľa, nakoľko súd určil, že žalovaný v 1. rade je povinný uložiť povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300058949 z 29. 05. 2013 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300058949 z 29. 05. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaný v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia určuje súd voľnou úvahou a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu. Súd je však toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené.

30. Súd preto zohľadnil, že žalobkyňa utrpela ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a pracovného života, čo vyplynulo z výsluchu žalobkyne na pojednávaní. Poukázala na stres a napätie, ktoré malo dopad najmä aj na jej vzťah s manželom. Taktiež je potrebné uviesť, že napriek tomu, že žalobkyňa úver splatila, žalovaný bez súdneho rozhodnutia opakovane kontaktoval jej zamestnávateľov, aby žalobkyňu zo mzdy začali vykonávať zrážky v prospech žalovaného, čím sa zamestnávateľ dozvedel o jej súkromných finančných záležitostiach. Zároveň preto, aby preukázala splatenie celého dlhu a jeho preplatenie, musela kontaktovať právnikov, vynaložiť finančné prostriedky na obranu svojich práv spotrebiteľa. Musela sa zúčastňovať pojednávaní, ktoré boli pre ňu stresujúce.

Súd mal za preukázané aj to, že žalobkyňa nečerpala iné úvery od iných veriteľov ani od žalovaného. No zadĺžila sa u svojho brata, ktorý jej finančne vypomáhal a požičiaval peniaze na nájom. Žalobkyňa spolu s manželom v ťaživej finančnej situácii oslovila rodinného príslušníka, ktorý im požičiaval peniaze, ktoré mu oni splácali. Teda súd mal za preukázané, že ujma žalobkyňu vznikla nielen s poskytnutím úveru na základe Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 29. 05. 2013, kde konanie prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. 3Csp/79/2018.

31. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliadol aj na to, že žalobkyňa dobrovoľne uzatvorila so spoločnosťou žalovaného zmluvu o revolvingovom úvere, hoci mala možnosť túto zmluvu nepodpísať, resp. robiť úkony k tomu, aby ochránila svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobila neskôr. Súd má preto za to, že sčasti aj žalobkyňa zavinila uzatvorenie tejto zmluvy a tým aj vyvolávanie sporov.

32. Súd akceptuje, že základ nároku je daný, ale čo sa týka výšky, tu súd nevyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, závažnosť ujmy, okolností na strane žalobkyne i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne, podľa úvahy súdu, je postačujúce primerané finančné zadosťučinenie 400 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

33. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V danej veci sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplata primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd žalobe žalobkyne vyhovel a teda žalobkyňa bola v konaní úspešná, keďže účinne sa domohla svojich práv. Žalobkyňa si uplatnila nárok na finančné zadosťučinenie v sume 600 eur. Stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravidlivému usporiadaniu vecí preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobkyňu bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (čl. 2 ods. 1 C.s.p.). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.